

altid beredvillig givet min Stemme til dens Fremme og jeg anerkjender det Brødefulde i visse Kvakhalveres Ietsindige Optraeden; men af Hensyn til disse sidste enkelte Undtagelser tror jeg ikke, man bør opretholde saa almindelige Regler, som før Tiden gjøres gjældende mod det, man kalder Kvakhalveri i sin store Almindelighed. Jeg tror ikke, at den høitærede Forsamling eller det Mindretal, som er stemt mod det foreliggende Lovforslag, eller mod, at der overhovedet gjøres nogen Ændring i den Retning, har et aabent Øie for, at der virkelig sker en stor Æret imod en meget stor Del af Befolkningen ved Opretholdelsen af de nugældende Bestemmelser, thi det er ikke Tilfældet, at det blot er en Konturrence mellem Lægerne og Kvakhalverne. I mange Tilfælde, hvor man søger disse ikke videnskabelig dannede Lægers eller Medhjælperes Hjælp, er der aldeles ikke Tale om at kunne faae Lægens Hjælp, hvad enten det ligger i den Syges økonomiske Stilling, eller i Afstanden fra Vægehjælpen eller i enkelte andre derpaa indvirkende Momenter. Altsaa i mange Tilfælde negter man virkelig de Nødtidende Velighed til at kunne faae den eneste Hjælp de kunne faae Udgang til, og jeg anser det for en saa stor Æret, at det ikke bør opretholdes. Dernæst tror jeg ogsaa, at man i alt for stor Almindelighed betragter Kvakhalverne som Humbugmagere, som Folk, der bruge Hundekunster til at helbrede med, som fuldstændig uvidende Personer, men det er slet ikke Tilfælde. Mange af dem, som man nu engang slaar sammen under Navnet kloge Koner og kloge Mænd, ere i Virkeligheden forstandige Folk, som gennem mange Aar, ja endog gennem Generationer, har erhvervet sig Indsigt i Behandlingen af visse Sygdomme, en Indsigt, som jeg tror, mangen Læge maatte ønske sig at være i Besiddelse af, allensfals mange unge Læger. Derfor forekommer det mig, at man ser lidt skævt paa denne Sag: her i Kjøbenhavn, og jeg vil nepop pointere: I Kjøbenhavn; thi de, der leve ude omkring i Provindserne og personlig have haft Velighed til at se disse Forhold, hvor Befolkningen er fjernet fra By og Vægestationer og ofte, i ængstelige urolige Diebliske ikke ere i Stand til at søge den Hjælp, man henviser dem til, ville sige med mig, at det er Æret, der vises imod Befolkningen, hvis man opretholder de nugældende Bestemmelser mod Kvakhalveriet.

Jeg har Intet omhelst imod, at alle de begrundede Betænkeligheder, som ere fremkomne saavel fra den høitærede Justitsminister som fra ærede Medlemmer, lægges paa Bægtstaaalen; og at der gjøres, hvad der kan, for i den Henseende at træffe Foranstaltninger, som kunne være betryggende for det Almene for sig selv og overfor farlige epidemiske Sygdomme, der at bestemme, at disse ikke maa behandles af Kvakhalvere, og at de overhovedet, naar de indlade sig paa Kure, som kunne være faretruende enten for det Almene eller for den enkelte Person, som er under deres Behandling, ere under strengt Ansvar; men naar det ikke er Tilfældet, hvorfor skal man saa straffe en Mand, fordi han yder en Anden Hjælp; det ser jeg ingen fornøstigt Grund til. Den høitærede Justitsminister udtalte, at den barmhjertige Samaritan vilde ikke kunne straffes efter vor Kvakhalverilovgivning, men uagtet jeg naturligvis i enhver Retning bøier mig for den høitærede Justitsministers juridiske Overlegenhed, saa vil jeg dog sige, at der er mange barmhjertige Samaritaner, som ere stroffede her i Danmark, fordi de virkelig have handlet i samme Månd, som den barmhjertige Samaritan. Den ærede sidste Taler (Klein) nævnte selv et Tilfælde, hvor han har siddet som Dommer i Høiesteret og hørt den Anklagede udtale sig, og jeg vil spørge, om der i det daglige Liv foreskalder Handlinger, som mere ere tro Speilbilleder af den barmhjertige Samaritan, end hvad den ærede sidste Taler nævnte? Altsaa mener jeg, at selv om man skulde finde, at det foreliggende Lovforslag er mangelfuldt og maatte affattes paa en anden Måade for i andre Retninger at yde Samfundet og det Almene den Betyggelse, som det kan gjøre Krav paa, er der den Udvei at henvise det til et Udvalg og i dette indsatte Mænd, som interessere sig for Sagen, og som kunne konferere med den høitærede Justitsminister, om hvis humane Sidelag vi ikke tør tvivle, og jeg vil da antage, at vi kunne faae en Lov ud af dette Forslag, som uden at udsette det Almenes Interesse for Farer, dog kan fyldestgjøre de humane Krav, som Forslagsstillerne her have villet skaffe fyldestgjorte.

Clausager: Efter de mange dygtige Foredrag, som ere holdte i Dag om den